

Imenovanje. Za okrožnega inspektorja v Mariboru je imenovan dosednji veliki župan mariborske oblasti g. dr. Fran Schaubach. Obče priljubljenemu ter spoštovanemu g. inspektorju k imenovanju iskreno čestita »Slovenski Gospodar«!

Duhovniške vesti. Za knezoškofijskega svetovalca je imenovan g. Janez Rožman, župnik v Zavodnjem. — Župnija Razbor pri Slovenjgradcu, ki jo je dosedaj soupravljal župnik iz Zavodnjega, je podeljena g. Lampert Karolu, ki nastopi isto 1. nov.

Najden mrtev novorojenček je bil zažgjen. V zadnji številki smo poročali o najdbi trupelca novorojenčka v mrtvašnici na pokopališču v Radvanju. Sodna komisija je ugotovila, da je bil otrok življenja zmožen in je bil zaduščen z brisačo, ki jo je porinila brezsrčna mati novorojenčku v goltanec. Važno za nadaljno preiskavo je dejstvo, da je bil otrok zavrt v kartonski oмот, v katerem so bili svojčas kupljeni ženski čevlji.

Izreden lovski plen. V lovišču veleposetnika Terčelja je ustrelil posestnik Bračko iz Pesnice divjo mačko, ki je precej redka živalska prikazen v naših krajih.

Težka telesna poškodba. V celjsko javno bolnico je bil prepeljan 18 letni posestnikov sin Fr. Lamut iz Dobrove pri Konjicah. Lamut ima težko rano na glavi, in sicer od močnega udarca s topim orodjem prebito črepinjo. Lamut je z več tovariši pomagal v pončeljek zvečer v Konjicah pri nekem posestniku pri domačem opravilu. Ko so fantje delo dokončali, so se poslovili in podali na svoje domove. Ko je tudi Lamut stopil iz hiše v temo, ga je nenadoma brez vzroka udaril njegov tovariš, komaj 17 letni Alojzij Kolar, s kolom, ki ga je izdrl iz bližnje ograje, s tako silo po glavi, da se je Lamut na mestu sesedel. Poškodba je resnega značaja.

Vlom v trafiko. V noči 23. oktobra je bilo vlomljeno v trafiko g. Mihaela Pika v Celju na Kralja Petra cesti. Dolej neizsledeni vlomilci so odnesli gotovine in raznega blaga za 17 tisoč Din.

Težka nesreča železničarja. Dne 23. oktobra je na Zidanem mostu težko ponesrečil premikač Franc Škofič. Pri premikanju dveh s premogom naloženih vagonov se je udrila notranja stena enega vagona in več ton premogovih grud se je izsulo na uboega premikača. Škofič je začutil grozne bolečine po celi levi nogi, na srečo zavesti ni zgubil. Ker je ležal z zgornjim delom telesa na tračnici, se je z vso naglico oprijel železja med vagonoma in se potegnil pod vagon in je vlak v teh trenutkih tudi že premaknil. Tedaj so drugi železničarji vendarle zapazili, da je Škofič ponesrečil in so ga potegnili vsega okrvavljenega izpod vagona. Peljali so ga takoj v celjsko bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da se mu drži leva noga le še za kožo in je bilo

stanje ponesrečena radi izgube krvi tako brezupno, da je 24. okt. umrl. Rajni Škofič, ki je postal žrtev težavnega poklica, je bival v Mariji Gradec pri Laškem.

Smrtna kosa. V Podvrhu pri Sevnici je umrl posestnik in bivši trgovec Anton Ivnik. Rajni je bil veliko let ugleden trgovec in cerkveni ključar na Bučah pri Kozjem. Dolgoletnemu naročniku Slovenskega Gospodarja bodi ohranjen časten spomin!

Požar. Iz Polzele smo prejeli obvestilo, da je izbruhnil v zgodnjih jutranjih urah iz neznanega vzroka požar v gospodarskem poslopiju posestnika in župana Antona Mešiča. Goreti je začelo v krmu. 32 m dolgo, zidano in pred dvema leti novo gospodarsko poslopije je bilo na mah v objemu plamenov. Kljub takojšnji pomoči, so zgoreli popolnoma vsi leseni deli, zaloga krme in 600 kg hmelja, ki je bil že prodan. Žrtev ognja so postali poljedelski stroji in električni motor.

Mednarodni ponarejevalci bankovcev izsledeni. V Berlinu je izsledila policija celo družbo, ki je spravljala zadnje dni v promet po raznih krajih Nemčije ponarejene dolarske bankovce. Zaprli so tri ponarejevalce. Po izpovedbah aretiranih je računala družba s tem, da so po Nemčiji premalo poznani ameriški bankovci po 50, 100 in 500 dolarjev. Ponarejevalci so postopali na ta način, da so bankovcem po 1, 5, 10 in 50 dolarjev dostavljali eno ničlo in jih potvarjali v 10, 50, 100 in 500 dolarske. Nastopali so kot pravi Amerikanci in radi tega se jim je posrečilo, da so prevarili ljudi s potvorbo.

Milijonska dedščina. V neznatnem kraju Bauerfeld pri Oberhausen v Nemčiji je prejela 68 letna vdova Heck obvestilo, da je podedovala težke milijone. Letu 1919 so jo izgnali iz njene domovine na Loterinskem v Franciji. Od taistega časa živi s svojimi otroci v ubožni baraki v Bauerfeldu. Pred dnevi jej je sporočilo sodišče v Heidelbergu, da se zgledi v svrhu izplačila zapuščine po svoji rajni sestrini. Sicer hoče postati 20 milijonskega dolarskega premoženja deležnik še šest drugih oseb, pa tudi po delitvi s šestimi bi odpadla na ubogo staro vdovo lepa svota 160 milijonov Din.

Nemec potolkel Amerikanca. Do pred kratkem je prvačil Amerikanec James Wilson v tem, ker je snedel tekmo 12 minut 74 ajc. Dne 16. oktobra 1929 je potolkel Amerikanca Nemec Maks Hinel iz mesta Charlottenburg. Pojedel je v krogu svojih prijateljev tekmo 10.5 minut 75 ajc. Hinel je star komaj 20 let, je visok 1.60 in po poklicu čevljar. Izpovedal je, da je bil v zgodnji mladosti bolan na želodcu, a se je se-

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navali, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »FRANZ JOZEFOVE« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »FRANZ JOZEFOVA« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

1116

daj pozdravil na ta način, da se je večbal v požrešnosti.

Poštni minister — raznašalec brzojavk. Lee Smith, angleški poštni minister, je povedal, ko se je vrnil z dopusta, mučen dogodek, ki ga je doživel v nekem malem kraju na deželi. Smith je šel v poštni urad, da bi kupil znamke. Pri tem je zapazil, da je poštna uradnica vsa obupana. Vprašal jo je po vzroku in zvedel, da je pravkar sprejela brzojavko, ki bi jo bilo treba takoj dostaviti, pa edini pismonoša, ki ji je na razpolago, sedaj raznaša pisma. Po predpisih sama pod nobenim pogojem ne sme zapustiti poštne urada, ima pa pravico, da v takem slučaju lahko izroči brzojavko v svrhu dostavitve ljudem, ki jih pozna, in jim za pot izplača 3 penny. Minister se je ponudil, da bo on dostavil brzojavko, nakar je gospodična, ko si ga je natanko ogledala, izjavila, »da izgleda gospod, kateremu more zaupati, zato mu bo v božjem imenu izročila brzojavko.« Na vprašanje, kaj je napravil s pošteno zasluženimi pennyji, je minister odgovoril le s smehljajem.

Snowden in ženska moda. Snowden, angleški zakladni minister, je danes eden pri narodu najbolj priljubljenih mož na Angleškem ter kroži o njem vse polno dobrih in slabih šal. Tako pripovedujejo, da je zadnjič nekdo v njegovi navzočnosti z obžalovanjem opozoril, kako je začela angleška tekstilna industrija propadati. Snowden je rekel na to: »Kaj hočete — velik del krivde na tem žalostnem pojavu nosi moda. Kajti preje je bilo treba volne treh ali štirih ovac, da se je poštna ženska oblekla, danes pa popolnoma zadostuje v ta namen ena sama gosenica (sviloprepjka).«

Najdaljša šah igra. Najdaljša šah igra, ki se je kedaj igrala na svetu, je bila končana te dni. Pred šestimi leti sta sklenila Avstralec iz Adelaide in Njujorčan pogodbo, da bosta igrala le eno partijo šaha pismenim potom. — Amerikanec je začel igro v pismu, ki je sporočilo Avstralcu še le po tednih, za katero potezo da gre. Po preteku 5 let je bila igra tolikanj neodločena, da sta uvidela oba igralca, da na ta način ne bo konec partije, če tudi bi si dopisovala o posameznih potegljajih celo življenje. Zedinila sta se, da si bosta sporočala poteze po brzojavi. Tisti, ki bo izgubil, bo trpel brzojavne stroške tudi za zmagovalca. Celo ta način igre je trajal celo leto. Konečno je zmagal Avstralec in Amerikanec je plačal za brzojavke 326 tisoč Din.

Nevarna organizacija beračev med Mongoli. Berači starega mongolskega mesta Kalgan v Aziji so strogo organizirani. Pri njih je v navadi posebna oblika podpore brezposelnosti, katere se pa zelo bojijo mongolski trgovci domačini. Vsi berači iz Kalgana in okolice prebivajo skupno za razdrtim zidovjem izven mesta. Tamkaj se snidejo na večer oni berači, ki so vršili po dnevu prosjaško obrt. Svojemu voditelju izročijo do pare natanko, kar so naberačili. Ta še le razdeli milodare enakomerno na posamezne člane organizacije. Vodja si nusti poročati

pred počitkom o dnevnih dogodkih in kako in kaj se je godilo posameznikom pri beračenju. Gorje onemu trgovcu, ki bi postopal s prosjakom trdosrčno, ali bi ga celo napodil brez miloščine. Maščevanje bi bilo grozno. Veliko mongolskih trgovcev se zavaruje napram maščevanju beraške nadloge na ta način, da pošlje vsaki mesec gotovo denarno svoto prosjaški organizaciji.

Čuden ciganski pogreb. Na Angleškem v okolici mesta Leeds prebiva cigansko pleme, kojega zgodovina sega nazaj za stoletja. Ko je umrla pred kratkem 24 letna ciganka, so jo pokopali po starih običajih. Njeno celo imetje 40 šterlingov so znosili z nakitom vred na en prostor in ga zažgali. Misel, ki tiči v tem običaju, je ta, da bi mož, ki je izgubil mlado ženo, se ne spominjal bridke izgube pri pogledu na predmete, ki so bili last pokojne.

Novo človeško pleme. Amerikanski učenjak in vseučilišni profesor v San Francisko Warner se je vrnil iz raziskovanja avstralskih otokov. Naletel je v območju Arafura morja na tamošnjih otokih na novo človeško pleme, ki je bilo neznano kulturnemu svetu in je glede načina življenja še tako nizko kakor je bil človek v prazgodovinski kamni dobi. Ti otočani ne poznajo nobene posode. Poslužujejo se le enega orožja, sulice z ostjo iz kamna. O denarju nimajo nobenega pojma.

Uradna dlakocepnost v Ameriki. — Pred 80 leti se je pripeljala gospa Klara Wesen iz Švedske v ameriške Združene države kot dojenček. Tokrat se še niso brigale ameriške izseljeniške oblasti za vsacega priseljenca ter tujca kakor danes. Nikdo ni zahteval od otrokovega očeta, da bi se bil pobrigal za naturalizacijo (državljanstvo) hčerkice in še posebno ne, ker je poročila z dvajsetim letom ameriškega državljanja, ki se je udeležil državljanске vojne za osvoboditev Zedinjenih držav. Še le pred kratkem so staro gospo malo drugače poučili. Ameriška oblast je naenkrat odkrila, da ni bila starka nikoli naturalizirana. (V Zedinjenih državah ne prejme žena državljanstva no možu, ampak mora biti posebej naturalizirana.) Po črkah postave jej je grozil izgon. Napravili so pri njej izjemo, ker je bivala že 80 let v Ameriki, ako zaprosi za državljanstvo, kar je pod pritiskom uradne dlakocepnosti tudi storila.

Brivci bodo dobili še eno ime. Mednarodna zveza brivcev, ki je imela v Indianapolis v Ameriki zborovanje, je z ozirom na vedno bolj naraščajoči poset žensk v brivnicah uvidela potrebo, da dobe brivci še drugo ime, ki bo primerno za te ženske obiskovalke. Sklenila je torej, da se njih zveza vnaprej imenuje »Zveza brivcev in lepoticarjev«; prvo ime se nanaša na moške obiskovalce, drugo pa na ženske.

Mož brez smeha. Ena najzanimivejših osebnosti Daljnega Vzhoda je pač danes japonski min. predsed. Yuko Hamaguchi, ki so ga Japonci poklicali na krmilo v trenutku, ko je prejšnji dan ministrski predsednik baron Tanaka prenapel strune proti Kitajski.

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000.— Din na podporah. — Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

Yuko Hamaguchi je še bolj molčeč nego Coolidge in je sam sebi najljubša družba. Ko je bil imenovan za krmarja državne politike in so prihajali nešteti častilci in čestitke, je bilo v njegovem stanovanju vse pripravljeno za sprejem časnikarjev in drugih osebnosti: cele gore sandwichev, polki steklenic s pivom in vinom in cela tona riževca. Toda gostitelja nihče ni videl.

Hamaguchi ni pravo ime ministrskega predsednika; prejel ga je od družine, ki ga je kot majhnega dečka vzela za svojega. Sicer pa ga ljudstvo zove le s priimkom, ki mu ga je samo dalo, to je »Mož brez smeha«. Japonci so veder narod, ki zelo ljubi smeh; Japonke svoje otroke naravnost uče umetnosti smeha. Zato mora človek, ki se nikdar ne smeje, hosti v oči. Toda ta resnoba ni nikaka slabost ali zagrenjenost, marveč je Hamaguchi znan po svoji energiji in svojem vrlem značaju. Njegova beseda je vedno jasna in logična, razumnik je v najboljšem smislu besede. Na Japonskem je gledališka umetnost silno priljubljena, toda 59-letni Hamaguchi še ni nikdar prestopil gledališkega praga. Nekoč je rekel: »Ne potrebujem zgledov, sam sem svoj zgled.« Živi le delu, prijateljskega občevarjanja ne pozna. Preje je bil Hamaguchi strasten kadilec, potem pa se je odločil, da ne bo več kadil in z nepojmljivo energijo je popolnoma premagal svojo strast — danes je popoln nekadilec.

Da tak mož ne more biti prijatelj propadlega, mehkužnega življenja po čajarnah, kjer ima svoj sedež nemoralna, je čisto naravno. Njegov cilj je, da starodavnemu sistemu napravi konec. Zato so lastniki čajarn v Jošivari edini z nevoljo in strahom pozdravili njegovo imenovanje za ministrskega predsednika.

Dasi Hamaguchi nima prijateljev in zaupnikov v ožjem zmislu, ga Japonci obožujejo.

Krokodili pred hišnimi vrati. Silno narastla reka Indus je v indijski provinci Sind povzročila strašne poplave. Posebna nevarnost za prebivalce vasi, ki so že itak v skrbeh za svoje življenje in imetje, so krokodili (gaviali), ki se pojavljajo pred hišnimi vrati in vdirajo v stanovanja. Valovi so namreč pregnali krokodile iz njihovih bivališč in jih vlekli seboj. Krokodili so v valovih iskali plitvo vodo in so mislili, da so to našli v hišah, ki leže tik ob breču. Kmetje se so seveda silno prestrašili, posebno ker mnogi med njimi še nikdar niso videli krokodila. Valovi so gaviale tirali do 80 km daleč od pravega toka reke, tako da sedaj plavajo v krajih, kjer niti vedeli niso, da so sploh take živali. Sedaj prirejajo love na krokodile, da jih bodo zopet iztrebili.

Vzglede otroške ljubezni. Bil je to mali razprodajalec časopisov v New-

yorku, kakršnih je lahko najti v vsakem večjem mestu na stotine. Našli so ga nekega dne ležečega na ulici in umirajočega vsled prevlekih naporov. Odvedli so ga v bolnico, kjer je zdravnik, ki ga je preiskal, dognal, da je slaba hrana in preobilno delo bilo vzrok njegove oslabelosti. Ljubeznivi zdravnik je vpeljal poizvedbo, ki ga je prepričala, da je bil deček v resnici junak. Oče mu je umrl, zapustil je mater s kopico še malih otrok. »Kaj bo z nami?« je bilo vprašanje po očetovi smrti. »Pobrigati se hočem za vse,« je odgovoril deček. In z navdušenjem je prežet ljubezni do svojcev, križaril po njujorških ulicah, razpečavajoč časopise in donasajoč svoj skromni zaslužek svoji materi. Tako je to delal, dokler ni njegovo telesce podleglo zakonu prirode v pomoč svojim najdražjim. Ni večje ljubezni, kakor je darovati svoje življenje za naše najbližnje.

Človek, ki se je sramoval svoje lastne nehvaležnosti. Neki Arabec je hrepenel po krasnem, irskem konju, ki je bil last moža iz sosednega kraja. Ker ni znal drugače, kako bi se konja lastil, se vleže na cesto navidezno zelo bolan onega dne, ko je vedel, da bo lastnik konja mimo jezdil. Kratko za tem res prijah dotični človek po tej poti, ko vidi Arabca na tleh, skoči raz konja in ga sočutno vpraša, kaj mu je. Arabec mu prične razkladati svojo namišljeno bedo in človek je bil takoj pripravljen pomagati mu domu. Kakor hitro pa je bil navidezni bolnik v sedlu, zgrabi za uzdo in pobegne. Lastnik je bil prepričan, da lovit ga, bi bilo brezuspešno. Arabec se še enkrat ozre na lastnika in se mu škodoželjno zareži. Gospodar je stal kakor prikovan, ozirajoč se za svojim priljubljenim konjem in je potem zaklical: »Nikomur se ne pohvali, kar si storil!« — »Čemu?« — »Radi tega ne, ker potem bi ne izkazal nihče več milosrčnosti iz bojazni, da utegne biti prevaran, kakor sem jaz.« Te besede so segle zločincu tako v srce, da se v hipu okrene in vrne lastniku konja rekoč: »Vzemi si konja nazaj, s svojo dobroto si me premagal.« Ljubezen in dobrotljivost govorita z močnejšim glasom kakor zakoni!

Obleke in manufaktura zastoj se sicer nikjer ne dobi, toda v novi manufakturi in konfekcijski trgovini, ki jo je otvoril te dni g. Maks Bračič v Mariboru na oglu Aleksandrove in Meljske ceste (nova hiša g. Vlahoviča), so cene kljub svežemu in najmodernejšemu blagu naravnost čudovito nizke, posebno z ozirom na odlično kakovost blaga. G. Maks Bračič je mestnemu in deželnemu občinstvu jako dobro poznan iz Trgovskega doma in od tvrde A. Poš. O kvaliteti in cenah blaga v tej novi trgovini jasno govore nje izložbe, katere naj si vsakdo pred nakupovanjem ogleda. Nova trgovina — novo nezaletano in najmodernejše blago, kakor tudi konfekcija za dame in gospode.

KARL MAY — KRIŽEM PO JUTROVEM
III. zvezek III. zvezek

je izšel.

Naročite pri Cirilovi tiskarni v Mariboru

Čitajte „Slov. Gospodaria“